

محرمت و حجاب در خانه های قاجار تهران

الهه پرهیزکار^{۱*}، دکتر خسرو دانشجو^۲

۱- دانشجوی دکتری معماری دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات تهران، ایران، elaheparhizkar79@gmail.com

۲- استادیار دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس تهران، ایران، khdaneshjoo@modares.ac.ir

چکیده

معماری امروز، که مهمترین آنها خانه است محرمیت و حریم خود را از دست داده است. یکی از عوامل آن که بسیار مهم است، در معماری معاصر تهران توسط پدیده سنت و تجدد رخ میدهد که با ورود معماری غرب به تهران در قرن ۱۹ (اوج تاریخ گرایی غرب) ایجاد شد. اما آثار آن پنجاه سال بعد (زمان رضاشاه) در جلوه هایی از نوسازی شهری نمایان میشود، که این تغییرات بدور از ریشه و اندیشه و فرهنگ بومی بود. از این رو گونه ای گسست در زندگی (مدرن و سنتی) ایجاد شد. لذا این پژوهش باشیوه مقایسه ای -تحلیلی و روش جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و میدانی و با بررسی پلان های کاخ های تهران در سه دوره تحول قاجار پی به تحول چگونگی از دست رفتن محرمیت امروز برده و رابطه ی حجاب و محرمیت با معماری سنتی و چگونگی متصور کردن آن در معماری سنتی است. یافته ها نشان میدهد در دوره اول معماری قاجار، که آن را معماری سنتی ایران نامیده اند و سبک معماری آن پیرو معماری سنتی ایران طراحی می شده است، حجاب و محرمیت کاملاً در آن رعایت شده است، در دوره دوم که آن را معماری سنتی و تلفیقی میدانند و این شیوه از دوره سلطنت ناصرالدین شاه در طرح ساختمان های شاخص شهر تهران دیده می شود نیز علیرغم اینکه سبک معماری قاجار تهران از سنتی به معماری تلفیقی (نئوکلاسیک غرب با معماری سنتی ایران) تغییر کرده است، اما این تغییرات فقط در تزئینات و نمای ساختمان ها ایجاد شده است و پلان ها همچنان طبق معماری سنتی ایران طراحی می شدند، اما دوره سوم، اواخر سلطنت ناصرالدین شاه که سبک معماری کاملاً فرنگی (عمدتاً نئوکلاسیک) جایگزین معماری سنتی ایران شده و دیگر نشانه ای از معماری ارزشی سنتی نبوده و معماری به ظاهر غربی، و بدور از فرهنگ ایرانی به ظهور می رسد

اطلاعات مقاله

معماری سنتی ایرانی در بازه ی زمانی قاجار که در زمینه محرمیت در خانه های قاجار می پردازد.

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:

معماری سنتی، حجاب و محرمیت، سنت و تجدد، معماری قاجار تهران، کاخ های قاجار

پایگاه نمایه کننده:

پایگاه استادی علوم بحران اسلام

